

Esca d'Inca

Lladrará cada diumenge mentres li donin que menjar

Redacció y Administració C. de Mallorca n.º 1.

ESpanya: UNA PESSETA CUATRIMESTRE. ESTRANJER: DUES IDEM. IDE

PAGO PER ADELANTAT

Motu proprio de S.S. Pio X

DESDE Nuestra primera Enciclica a n'el Episcopat de tot el mon, fentnos eco de tot quant Nostres gloriosos Predecessors establiren respecte a l'acció catòlica dels seglars, declarárem digna de alabança aquesta empresa y necessaria en les presents condicions de l'Esglesia y de la societat civil. Y Nos no podem deixar d'elogiar altament el zel de tants d'ilustres personatges que desde llarch temps se dedican a eixa noble empresa y l'ardor de tant selecta joventut que valerosament ha corregut a prestarli son treball.

El XIX Congrés catòlich celebrat fa poch a Bolonya, per Nos promogut y a favorit, ha mostrat prou a tothom el vigor de les forces catòliques, y lo que pot obtenirse d'útil y saludable en les poblacions creyents hont aquesta acció estiga ben dirigida y disciplinada y reyni unió de pensament, d'afectes y obres en tots quants hi concorrin.

Tenim, amb tot, no poca amargura de qn'entre ells se presenten algunas diferencies, moguent polèmiques massa vives, que, si no's reprimeixen d'hora, podrian rompre les mateixes forces y debilitarles. Nos, que abans del Congrés recomenàrem sobre tot l'unio y la concordia de les voluntats per que's pogués establir de comú acort tot lo referent a les normes practiques de l'acció catòlica, ara no podem callar. Y com les diferencies de punt de vista en el camp practich poren molt fácilmente trascendir al teòrich, en el qual necessariament s'han de fundar, es precis reunir els principis

que deuen informar l'acció catòlica tota sencera.

Nostre insigne Predecessor Lleó XIII, de santa memoria, fixá lluminosament les regles de l'acció popular cristiana en ses preclares Encicliques *Quod Apostolici muneris* (28 Desembre 1878), *Rerum novarum* (15 Maig 1891) y *Graves de communi* (18 Janer 1901), y ademés Instrucció particular sortida de la Sagrada Congregació de Negocis Eclesiàstichs Extraordinaris a 27 de Janer de 1902.

Y Nos, que no veyem manco que Nostre Antecessor la gran necessitat de que sia rectament moderada y dirigida l'acció popular cristiana, volem que aquelles prudentíssimes regles sían exactament y plenament observades, y que d'aquí en avant ningú s'atrevesca de cap manera a apartarsen. Per aixó, per tenirles més fácilmente vives y presents hem resolt recullirles com en compendi en els següents articles, com l'ordenament fonamenta de l'acció popular cristiana, que regirá dits actes. Aquesta haurá d'esser la regla constant de conducta per tots els catòlics.

Ordenament fonamental

de l'acció popular cristiana

I. La societat humana, així com Den l'establí, es composta d'elements desiguals, com desiguals son els membres del cos humá: ferlos a tots iguals es impossible, y d'aixó se'n seguiria la destrucció de la mateixa societat. (Enciclica *Quod Apostolici muneris*.)

II. L'igualdat dels distints membres socials existeix solament en quant tots els hòmens tenen

son origen de Deu Criador, han estat redimits per Jesucrist y han d'esser judicats, premiats o castigats segons la mida exacta de sos mèrits o desmerits. (Encicli. *Quod Apost.*)

III. D'aquí se segueix qu'es conforme a l'ordenació de Deu que en la societat humana hi hage princeps y súbdits, patrons y obrers, rics y pobres, instruits é ignorants, nobles y plebeus, els quals, units tots amb vincles d'amor, s'ajudin a viure y a conseguir son últim fi en el Cel, y aquí sobre la terra, son benestar material y moral. (Encicli. *Quod Apost.*)

IV. L'home té, sobre els bens de la terra, no tant sols el simple us com les besties, sino també el dret de propietat estable; no solament la propietat d'aquelles coses que's consumeixen amb l'us, sino també d'aquelles que amb l'us no's consumeixen. (Encicli. *Rerum novarum*.)

V. Es de dret natural inalienable la propietat privada, fruyt del treball o l'industria, o bé de cessió o donació d'altre y cadescú pot dispondra rehonadament com li aparega. (Encicli. *Rer. nov.*)

VI. Per resoldre les diferencies entre els rics y els proletaris es precis distingir la justicia de la caridad. No hi ha dret a rescabaments sino quan s'es perjudicada la justicia. (Encicli. *Rer. nov.*)

VII. Obligacions de justicia del proletari y del obrer son aquestes: prestar enter y fielment el treball que lliurement y segons equitat va esser convengut, no fer dany a l'hisenda ni ofensa a la persona dels amos; en la ma-

Es Ca d' Inca

Sr. D. Ramón Soler de la Plana.
Ribera.

Palma

teixa defensa dels drets propis abstenir-se d'actes violents y no transformar-la may en motins. (Encicl. Rer. nov.)

VIII. Obligacions de justícia dels capitalistes y patrons son aquestes: pagar lo degut a n'els operaris; no perjudicar els seus justs estoviaments ni ab violència, ni ab fraudor, ni ab usures manifestes o tapades; donarlos la llibertat per cumplir sos devers religiosos; no esposarlos a seduccions corruptores y a perills d'escándols; no apartarlos del amor de família y dels estoviaments, no imposarlos treballs massa faxuchs o superiors a les seves forces o impropis de l'edat o del sexe. (Encicl. Rer. nov.)

IX. Obligació de caritat dels rics y dels qui tenen es socorre a n'els pobres y als indigents segons el precepte evangélich. Y aquest precepte obliga tant gravement que'l día del judici se demanará compte especial de son compliment, segons diu el meteix Cristo. (Math. XXV.) (Encicl. Rer. novar.)

X. Els pobres no s'han d'averkonyir de sa pobresa, ni rebujar l'almoyna dels rics, sobre tot tenint davant l'exemple de Jesús Redemptor, qui, poguent náixer en l'opulència, va ferse pobre per ennoblir l'indigència y enriquir-la amb mérits incomparables p'el Cel. (Encicl. Rer. novar.)

(SEGUIRA) PIO PAPA X.

ESCOMESA A N'ELS CATALANS

De Mallorca vaig partir,
del poble de Manacò;
fa temps desitjava jo
a Catalunya venir,
per veure y ensaborir
lo molt qu' ella té de bo
y escomeses de bon co
amb los catalans tenir.

Jo tinch estimació
a tot lo bo catalá,
Catalunya va ajudá
a n' En Jaume d' Arago,
aquell gran conquistadó
qui a Mallorca arrabassá
Mahoma y hi va sembrá
la cristiana llavó.

Jo vench per veure llui
dels vostros camps l'hermosura
que amb la vostra agricultura
tant molt los feys embellí,
per veure créixe y flori
l'industria y l'arquitectura
y ensaborir la dolçura
del tracte catalá fi.

Vuy veure Montjuich brau,
castell tan anomenat;
vuy veure vostra ciutat
aont tant polents (1) campau
y lo que tant venerau,
a Ripoll y Monserrat
que amb gran fe y pietat
a visitarlos anau.

També vench per parlarvós
del bon regionalisme,
perque trob que'l centralisme
es jou fexuch y penós;
el seu servey es danyós,
ell nafra'l patriotisme,
lleva a n' el catalanisme
lo més dolç y profitós.

Ja veys el gar rossinyol
que canta de dolç y viu,
y axò hu aprén dins son niu
sens fer estern cantussol;
y lo centralisme vol
llevar lo dolç que teniu
de la llengua que apreniu,
catalans, dins el bressol.

El món de Deu ordenat
en climes se dividex,
y cada un produeix
lo que Deu li ha manat;
demunt tal variedat
son sobre molt resplandex;
y amb axò bé se conex
que'l centralisme va errat.

Veys el gènero humá?
Tot d' Adam y Eva vé.
Causes naturals fan fé
les diferències que hi há.
Lo qu' el centralisme fá
part de tirania té;
la ley que a un país convé,
a l'altre perjuy será.

Seria gran ignorància
qu' un conrador pretengués
aná a sembrar taronjés
dins les valls de Groenlàndia,
dins Sahara y Senegàmbia
los arbres del nord e-hi fes:
es ben segur que hi tengués
més perdues que ganància.

Les fonts y manantials
donen aygos variades;
de dolces y de salades,
també de medicinals.
Segons los seus naturals
fan bon servey destriades;
totes a un lloch mesclades
farien efectes mals.

El temps qu' Espanya tenia
el maneig regional,
son poder nacional
per tot lo món s' estenia;
com si fos sol, resplandia
en fe, ciencia y moral,
com abre dins la marjal
amb molta tória (2) crexia!

(1) Rics, plens, poderosos.
(2) Espanya, creixença, energia, utania.

L' Espanya es desgavellada
des que se centralisá;
un vol pex, l'altre vol pa,
un relliu, (1) l'altre esclafada; (2)
es com a barca esfondrada
retuda per dins la má
que ja no sap per ont va,
y amb ella juga l'onada.

Espanya regionalista
dels moros se rescatá,
dels inimichs triunfá
amb valentia may vista;
y amb lo maneig centralista
no fa sino mancabar,
y va perdre l'aluyar (3)
quan dexá d' esser forista.

El centralisme ha provat
de tenir estregolada
la nostra llengua estimada
y es estat desmayotat;
les forces li han mancat,
per axò no l'ha adefegada;
ella d'ell s' es escapada
perque amichs li fan costat.

Tots mos hem de dar la má
mallorquins y provençals,
hem d' esser forts y formals
estimant lo catalá,
y los poètes conrá
el gran camp dels Jochs Florals,
y amb aygos primaverals
la llengua d' Oc creixerá.

Aquells qui son castellans,
que parlin en castellá;
y noltros en catalá
y serem ben catalans;
y cerquem idees grans
p' el catalanisme honrá;
y el centralisme seuré
a n' el banch dels ignorants.

Amb ardent patriotisme
conrem y se fará bo
l' abre que val més que l' o
del nostre catalanisme;
foch de regionalisme
surtiga del nostre cor,
y dex cremada la flor,
soca y rel del centralisme.

Antoni VICENS SANTANDREU.

Un glosador Mallorquí en Barcelona

Se troba en esta ciutat el poeta popular l' amo Antoni Vicens Santandreu de Son Garbeta, qui es vengut de Mallorca acompanyat del erudit filòlech mossen Antoni M. Alcover. El vespre del dimecres, dijous y divendres passat fou presentat al públich y recitá glosades, en els salons del Circol Artístich de S. Lluch, de la Congregació de l'Inmaculada y S. Luis y del Centre Excursionista de Catalunya respectivament el famós poeta camperol, com aquí li dihuen. Anit mossen Alcover també el presentarà el Ateneu Barcelonés.

(1) Pa llarguer, en soles fer en pastar.
(2) Pa aplanat, coca.
(3) Perdre l'aluyar vol dir perdre l'èma, el nord; Aluyar, d' ull, significa mirar atalayar.

Amb poques paraules vaig a contar a n'els llegidors d'Es Ca d' Inca la vetlada celebrada en la primera de les esmentades societats a la qual vaig concórrer pera fruir les hermoses glosades de l'amo'n Toni.

Comensá el vicari general de Mallorca explicant el nom del glosador y els tractaments de *senyor*, *amo* y *sen* que a Mallorca se donen segons la clase social a que un correspon. Al parlar de la personalitat de l'amo'n Toni senyalá la particularitat que l'diferencia dels glosadors populars mallorquins, ó sigui la de que, axi com aquets solen ésser improvisadors que componen les seus glosades sobre peus forçats, éll pera ferles necessita una impressió que l'impulsi, té d'estar inspirat.

L'amo'n Toni va naixer l'any 1836 en el terme de Manacor. En quant a la seua instrucció digué que no ha anat may a escola, però l'amo d'una possessió vehinada durant tres mesos li dá lliçons de lectura, aprenguent a llegir pera ell no poguent ferhó en públich. Escriu amb molta dificultat.

No va sentirse poeta fins a l'edat de 33 anys. Quan la revolució septembrina els republicans prelicaven contra la religió y el orde social, axò caigué tort a l'amo'n Toni y comensar a glosar satirisant les doctrines d'aquells revolucionaris. La bona rebuda que fe el poble a n'aquexes glosades l'animá. En l'història poética del biografat se distingeixen dues èpoques: La primera en que no tenia direcció de ningú, a no ser la d'un senyor que gosava fama de poeta en son poble, que li deya posás tots el mots castellans que pogues en ses composicions, perque feya més fi (rialles); y durant la que donava a ses glosades una extensió excesiva, una d'elles conté 400 estrofes.

La segona època arranca de la coneixensa que fe el glosador amb mossen Alcover y un company seu, que li aconsellaren no mesclás una llengua amb l'altre, ni donás masse extensió a ses poesies, donchs el mèrit d'aquestes está, en que sian plenes, en que s'incloguin moltes idees amb poques paraules, y no en que sian llargues. A tenís li facilitaren poesies de mossen Verdager, Costa y Llobera y altres.

Tota sa cultura l'ha cullida el vellet glosador escoltant sermons en l'església de Manacor, per axò sa inspiració poética raja abundosa y eloqüent al tractar assumptos religiosos. El correte parlament de mossen Alcover fou molt aplaudit per la nombrosa concurrència, composta en sa majoria de literats y artistes.

Desseguida l'amo'n Toni recitá algunes de les seves glosades. La primera fou ja titulada «Escomesa a n'els catalans», composta ara amb motiu de sa venguda a Barcelona y en la que explica amb quatre pincellades la rahó de ser del regionalisme. Ses altres que recitá foren: «El nom de Den», «Dins la cova de Betlem», «A la Mare de Deu de Lluch» composta quan la coronaren, «A l'Inmaculada» «La Santíssima Trinidad» que's una explicació

eczacte d'aquets misteri, y «Flors de Maig» que en els Jochs Florals de Barcelona del any 1897, obtengné un primer accésit.

L'impressió que l'poeta pagés causá al públich no poria ser mes agradosa. Al acabar cada glosada se li tributava unanim ovació y devegades era inerrumput, quan la delicadesa d'una figura poética o la grandiositat de concepció d'una idea entusiasma als seus oyents.

L'amo'n Toni Vicens ha alcansat un vertader triomf en totes parts. Els que l'han sentit estan encantats de sa imaginació potent, de sa altesa de pensaments y de sa hermosura d'imatges, apesar de sa poca instrucció.—A.

Barcelona 25-1-1904.

Sobre alló de ses mules

Sr Dr. d' Es Ca d' Inca.

Molt indulgent senyor meu: Passi el favor de dir a n'Es seu NEBOT que no me grat de fer punta en va, y que si a n'el lleu hey trob qualque vegada ossos es perque a n'els hostals molt sovint serveixen peus de mè mesclats amb penjaroy, sense advertirho.

Son devotíssim de les tradicions y fins y tot de les fábulas, en so vertader sentir de la paraula, perque proporcionan una ensenyança útil y moral; però avorresch ses contarelles falses, de pura invenció y destituides de tota verosimilitud y fonament perque engendren sa superstició y es fanatisme. Tot escrit, sermó, cuento y fins y tot avís o consej, ha de ensenyar qualque cosa de veritat, puix (y aquí feré de Mestre, ab majúscula y tot!), no es posible educar sense instruir ni instruir sense educar. Dexanímós rosegat per la fantasia se fa veure lo que no hey ha, se fa sentir lo que no sona, y en lloch de formar idea verdadera d'una cosa se produeix s' ilució... y no son homs ilusionats que necessita nostra Santa Mare l' Església per esvehir les heregies modernes, ni la patria ha menester *ilusos* per salvarse; sino que lo que fan falta son persones prácticues y *realistas*, en so sentit, no artístich, sino *real* y efectiu. Amb una paraula; per mi el sacerdot milló, es el que condueix mes ànimes al cel; el metje milló, el que cura mes malalts; y per lo tant, l'escritor millor aquell que ensenya mes coses útils per l'ànima y p'el còs. Aquell que fa creixe dues espigues de blat allá abont solament en nexia una, trob que es més útil a la societat que tots els republicans del mon.

Mogut per aquestes idees meues vaix escriure, sense gens de mal fel, aquella carta sobre els mulats, y estich en tot a lo mateix; y si be es ve que lògicament ses excepcions confirman sa regla y una oronella no fa estiu, hey ha també un axioma matemàtic que diu que *lo que se hace con las partes queda hecho con el todo*. ¿Heu sentit?

Tot lo demés que escriu *Es seu Nebot* no puja un grell d'ou, no monta un comino. Y per lo tant hem de dir que no val la pena parlar més d'aquest asunto, que s'inclou en lo sigüent: «Un va dir que ses mules no daven fruit; s'altre contesta que en podían donar y n'han donat; y el primer replica que no heu negue, pero que una oronella no fa estiu... Idò, *hombre*, que hagués posat un parentesis o una nota a sa afirmació primera diguent que se donen casos de fecunditat y tot quedava confome.

Tractat s'asunto dues vegades en prò y

dues en contra, ja está bastant discutit. No diré res mes.

Aquell mateix de Llobí.

CRONICÓ

Janer de 1904.

Dia 15.—A sa Pobla te lloch s'inauguració d'una estació telegráfica, a n'aquest acte e-hi asisteix s'Ajuntament, el Clero ab creu alzada y molts de vehins.

—A n'al riu Ebre naufraga una barqueta que duya deu personas y totes moren aulegades.—A Palacio se fa se recepció del nou embaxador d'Austria-Unghria, compte Rodolfo Wershim.—En Maura diu qu'el Govern te bones impresions de sa vaga d'obiers de mar.—A s'Atlàntich, han naufragat dos vapors, perdent sa vida nou tripulants d'un d'ells.

—A una recepció diplomática, el czar de Rússia manifesta a n'el ministre xaponés son vivíssim desitx d'arreglar pacíficament els conflictes planteats en el estrem Orient.

Dia 16.—Els ministres reunits en Consey eczaminen el projecte de reformes del procediment electoral.—Els periodistes diven, sense mes fonaments qu'es seu desitx, qu'el P. Nozaleda renunciará s'Arquebisbat de Valencia.—A la ciutat del Turia e-hi ha reuou per cuestió de consums.

—A Uruguay ses tropes lleals y ses insurrectes tenen importants combats.

Dia 17.—A Manacor, a consecuencia de ses corregudes d'avuy, una dona queda ab una cama rompuda, y un parey més ferits.

—Mitins: A Valencia en fan un els republicans contra el nomenament del P. Nozaleda; a Alcazar en fan un polítich els demócrates; y a Sevilla els lliberals d'en Moret, pronuncien discursos, ademes d'aquest, n'Amós Salvador y en Romanones; aquí antes de s'acte se forma una manifestació de protesta, no faltant garrotades y tirs.

Dia 18.—Ea Maura diu a n'els periodistes que setmanalment reunirá ses majorías a la seva residència oficial per estrenye d'aquest modo ses relacions entre el Govern y els representants del país.—A Tarragona per cuestió de consums s'alsa el poble.

Dia 19.—Se vaga d'obriers de mar tambe es arribat a Palma; avuy els mariners del «Bellver» han dit a n'el Capitá que per solidaridad se declaraven en vaga. Aquest vapor axí-mereix es sortit cap a Barcelona, sens necessidad de vaguistes.

—L'eminèntissim senyor Cardenal Sancha dirigeix, en nom de tot s'Episcopat espanyol, una protesta a n'el president del Consey ab motiu de sa campanya que se fa per tots els medis contra sa Religió, are singularment agravada p'el nomenament del P. Nozaleda.—En el Consey de Ministres s'estodia s'assumpto dels camins s'aprova el projecte del catastro y se comensa s'eczamen de s'important projecte de ley d'escuadra.—El conflicte dels consums a Tarragona adquireix mes gravetat e-hi hagut tirs y a consecuencia d'aquests un guardia mort.

—A sa via des Metropolitana a Paris dos trens se topen, resultant dotze ferits.

Es CRONISTA.

Lladrades y mexonies

Complint ab els desitjos de Pio X, que recomana qu' els periòdichs catòlics publiquin l'ordenament fonamental de l'acció popular cristiana, y qu' Ell ha tret de les encícliques e instruccions de Lleó XIII, avuy honram nostres columnes en son *Motu proprio* y prometem no apartarnos de les regles y ensenyanças que trassa.

Diumenge, dilluns y dimars prop-passat se celebrá, conforme estava anunciat, en el monastir de relligioses Jerònies, una solemníssima oració de 40 hores, com may allà s' havien vistes, commemorant el XV centenar de Santa Paula.

Va esser tanta la gentada que va compareixe per adorá el Santíssim y veure lo ben adornat qu' estava el pati, la porxada y l'Esglesia que, apesar del mal temps y lo costós y llunyeda qu' es del poble, poques persones quedarien sens anarhi. Basta dir, qu' el darrer vespre quedá més gent defora, sens porer entrar, que a dins l'Esglesia; y tant estrets y apinyats estaven que no feren la proressó amb el Santíssim per temor de no fer truy y confusió; però si que se cantá amb molta solemnidad el magistral *Te-Deum* d'En Tortell.

Contribuí a que totes les solemnidades, tant del matí com del vespre, se vessin en gran manera concorregudes, l'autoritat y realtesa qu' els tres Fills d' Inca los MM. II. Srs. Degá de Canaries, Penitencié y Doctoral de Mallorca els e doná amb la seva presidència, y els dos derrers, també amb la seva predicació. Impossibile mos es donar una idea dels altíssims conceptes y hermosos pensaments en que mos presentaren les virtuts y la vida de Santa Paula, en los sis sermons que feren els dos germans canonges Garaus. Basta indicar que, moltes vegades, els oients banyaren els seus ulls amb llágrimes de ternura: feel expressió dels bells efectes que produhien les seves paraules a n' els cors.

Be poren estar contentes y satisfetes les relligioses del dit monestir de la manera com que el poble d' Inca ha corréspot en els

seus esforços; així com el poble ha demostrat estarhi d' elles, en la seua nombrosa asistencia.

A uns y altres donam de la nostra part la més cumplida enhorabona.

Com a conclusió de dites festes dia 2 de Febrer, octava del centenar de Santa Paula, a la mateixa Esglesia, a les 5 y mitja del capvespre, amb esposició del S. S. se cantaràn completes, tot seguit, el M. I. D. Pere Juseph Llabrés Degá de Canaries ferá un sermó, acabant amb un *Te-Deum* en acció de gracies.

Amb molt bon acort diumenge passat el senyor Batle fe publicá una crida manant que no sia ningú que s'atrevesca, durant aquets derrers dies, de sa cara tapada, insultá persona alguna ni ab paraules ni ab obres, ni tirá objectes que puguin danyar al públich.

Nostro digníssim Sr. Batle, D. Domingo Alzina, havent tengut noticia de qu' el vehí d'aquesta població En Bernat Fábregues (a Margoy, estava rifant el seu cavall y que ja havia venuts bastants de billets, ha tengut, el bon acort, de cridar En Fábregues per recuhirli l'import dels billets venuts y posarlos en la Depositaria.

Els que tengan, idó, nombres comprats poren acudir a n' el Depositari de s' Ajuntament y els e será tornada la cantitat bestreta.

Are mos agrada, axí no rifarán el poble com va succehi fa poch temps ab un cas igual.

Publicacions rebudes

El núm. 24 de la revista literaria *Catalunya* corresponent al mes passat ab trabays d' en J. Llimona, M. A. Salvá, R. Gay, Mn. A. Navarro, P. Q. S. Llorens, A. Martínez, E. Clarassó, P. Bertrana, J. Bofill, E. Vallés, R. Jornet, J. Carner, R. Masó, G. Martorell, J. Alzina, R. Montaner, y Tallien y *Prempsa*.

Ademes la present que *Catalunya* en 1904, será una Revista mensual, editada ab molta més elegancia qu' en son primer any, ab millors condicions de paper y forma, y ab cada número més extens de lo que resultarien dos números quinzenals, ja qu' almenys tendrá 120 planes.

Li desitjam molts anys de vida y qu' el exit qu' ha obtingut durant son primer any vaji ab augment durant els qui vendrán.

El núm. 759 de la revista agrícola *L'Art del Pagés* y el 673 de *El Labriego*.

El núm. 28 de la *Revista Luliana* de Novembre de 1903 a Janer de 1904, conté sis entregas de setze págines cadesquina ab importants treballs de l' Ilm. D. Joan Maura, y D. Joseph Miralles, de D. Ma-

teu Gelabert, del P. Anton R. Pasqual, de Mn Salvador Bové, de D. Joseph Pou, de D. Pere A. Sanxo, de D. Miquel S. Oliver y de Mn. Joan Avinyó.

Els núms 108 y 22 de los xistosos setmanaris, *Cu-Cut!* y *Barretina*.

El sumari del nombre corresponent al mes de janer del periòdich «Contra la tisis» que publica en Barcelona lo Dr. D. Agustí Bassols y Prim es com segueix: Any nou. — Les lligues antituberculosas. — Los camins de la tisis (seguirá.) — Pera no ser tísich. — Un sanatori original. — Correspondencia. — Les hemoptisis.

Bolletí comercial

Mercat d'Inca.

Preus que retgiren a n' aquesta ciutat dijous passat:

Bassó (es quintá)	a	85'00
Xexa (sa cortera)	a	16'50
Blat id.	a	16'75
Ordi id.	a	11'40
Sivada id.	a	10'50
Id. forastera id.	a	7'00
Faves cuitores id.	a	19'00
Id. ordinaris veyes id.	a	17'00
Blat de les Indies id.	a	16'00
Mongues (confit) id.	a	45'00
Id. blanques id.	a	30'00
Fasols id.	a	33'00
Ciurons id.	a	22'00
Gallines (sa tera)	a	0'90
Calls id.	a	0'70
Conis id.	a	0'30
Ous (sa dotzena)	a	1'20
Patates (es quintá)	a	4'00
Safra (s' unza)	a	3'50
Figues seques (es quintá)	a	9'00
Olives (sa barsella) de	1'25 a 2'50	

Moviment de població

Inscripcions fetes en el Registre civil d' Inca durant els dies que s' espressea:

Mes de Janer

NAXEMENTS

Nins 15 Nines 4 Total 19

CASAMENTS

- Día 9. Antoni Ramis, 33 anys, fadrí, ab Francisca Durán, 21 anys, fadrina.
- » » Bartomeu Salvá, 37 anys, fadrí, ab María Vives, 27 anys, fadrina.
- » 23. Miquel Martorell, 33 anys, fadrí, ab Magdalena Llompert, 33 anys, fadrina.
- » 23 Joan Miró, 30 anys, fadrí, ab Beatriu Aguiló, 21 anys fadrina.

MORTS

- Día 3 Miquel Llompert Jaume, 77 anys, casat, Hemorragia cerebral, carrer Dureta.
- » 4. Antoni Miralles Morro, 48 anys, casat, tuberculosis pulmonar, c. de Monjes
- » 8. Francisca Ramis Tortella, 75 anys, viuda, asitolia, c. S. Francesch.
- » » Jaume Socias Masip, 80 anys, fadrí, apoplegia, S. Bartomeu.
- » 17 Miquel Llabrés Durán, 30 anys, casat, c. Mesones.
- » 18 Catalina Corró Sales, 95 anys, veyesa, c. de Oca.
- » » Antonia Beltrán Miralles, 2 dias, bronquitis. Distrite 1.º
- » 23. Catalina Beltran Fábregues, 57 anys, casada, mal de Bright. c. de Rey.

CORREPENDENCIA LITERARIA

Mos. Bernat Batle. Rebut vostro treball: mos agrada. Gracies.

D. Garcia Rover. També tenim vostros destrassats. Diumenge e-hi anirán.

El seu Nebot. Si voleu revenge feisho curt y acabau, que necessitam el lloch per altres classes de traballs.